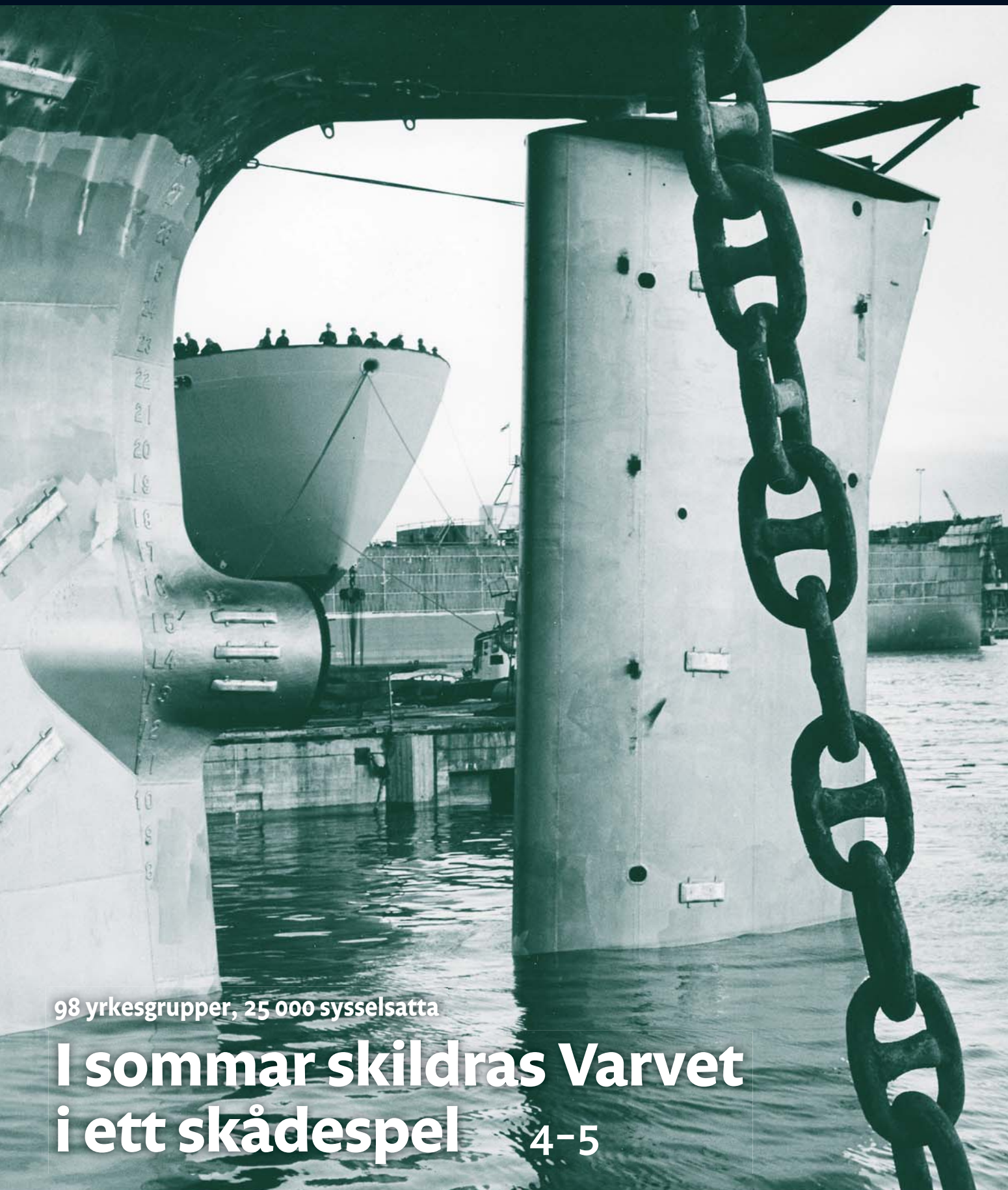

98 yrkesgrupper, 25 000 sysselsatta

**I sommar skildras Varvet
i ett skådespel 4-5**

Reine inleder

Jag vill inleda med att tacka för fortsatt förtroende att vara med och forma avdelningen. Det har varit en fantastiskt lärorik resa.

För att nämna några exempel har jag sett födelsen av våra tre verksamhetsregionerna Norr, Mellan och Syd, där våra regionala skyddsombud (RSO) och uppsökare besöker arbetsplatser utan klubb och nu det senaste tillskottet; Ungdomskommitten som inledningsvis kommer att påbörja arbetet med skolinformation.

Som vi tidigare skrivit om är det dags för vår kongress i maj och i skrivande stund vässar vi nu argumenten för våra motioner.

Jag vill även passa på att tacka alla som visat styrka vid årets avtalsförhandlingar för trots att det ett tag såg mörkt ut fick vi till ett nytt treårigt avtal som vi är väldigt nöjda med, läs mer på sidorna 6 och 7.

Varvet i Uddevalla, en arbetsplats som präglad både den enskilde och staden, läs mer på sidorna 4-5.

När det gäller fisket så har det inte varit överdrivet många hugg men som min treårige son sa för att trösta "det är nog för kallt i vattnet pappa" undrar vem han hört det från...

reine.johansson@ifmetall.se

Fackliga studier

Datum	Utbildning	Utbildningsort	Anm. senast
18 sep	Utb. i facklig-intro	Uddevalla	22-juni
29-31 aug	Medlem i facket - Aktiv	Dals Långed	30-juni
4-6 okt	Kollektivavtalet	Uddevalla	11-aug
25 sep	Avtalet	Uddevalla	25-aug
26-28 sep	Medlem i facket	Uddevalla	25-aug
2-5 okt	Förhållarutbildning	Uddevalla	28-aug
2, 3, 9 okt	Medl. i facket-Facklig/Politisk	Uddevalla/Trollhättan	
31 okt, 7, 14,			
21, 28 nov	BAM	Uddevalla/Trollhättan	01-sep
23-24 okt	Valberedningsutbildning	Uddevalla	19-sep
30-31 okt,			
6 nov	Medlem i facket 55+	Trollhättan	19-sep
23-26 okt	Arbetsmiljö i Praktiken	Uddevalla	22-sep
30 okt-1 nov	Medlem i facket	Stenungsund	28-sep

Detta är ett axplock för att se alla utbildningar titta i studiekatalogen.

IF METALL
Bohuslän-Dal

Medlemstidningen ges ut av IF Metall Bohuslän-Dal, Kanslibacken 9, 451 34 Uddevalla

Tfn: 0522-65 66 50 **Internet:** www.ifmetall.se/avd30 **E-post:** postbox.avd30@ifmetall.se **Ansvarig utgivare:** Reine Johansson

Redaktion: Elisabeth Jannesson, Anastasia Johansson, Bo Nordberg, Stina Enarsson, Kent Bursjö i samarbete med Sjöstedt Information AB, Fagersta.

OMSLAG: Foto: Varvsföreningen

NÄSTA NUMMER: Utkommer 12 oktober 2017.

Avdelningsstyrelsen för IF Metall Bohuslän-Dal

KONTAKTA OSS GÄRNA!

ORDFÖRANDE/ANSVARIG
INOBYN Sverige AB
Reine Johansson
reine.johansson@ifmetall.se
0735-46 19 56

VICE ORDFÖRANDE
Annika Josefson
Akzo Nobel Surface Chemistry AB
annika.josefson@akzonobel.com
0705-48 73 34

KASSÖR/SEKRETERARE
Kent Bursjö
Avdelningen
kent.bursjoo@ifmetall.se
0522-65 66 63

LEDAMOT
Sandra Lindberg
Bilfinger IS Sweden AB
rso.sandra@hotmail.com
073-413 59 06

Tomas Svanberg
Tetra Pak Inventing AB
tomas.svanberg@tetrapak.com
073-336 64 80

Stefan Jansson
Preemraff Lysekil AB
stefan.l.jansson@preem.se
070-536 92 97

Fredrik Karlsson
Borealis AB
afkarlsson@gmail.com
070-320 13 52

Anastasia Johansson
Volvo Bussar i Uddevalla AB
anastasia.johansson@volvo.com
073-902 90 12

Juha Kukkonen
Bröderna Brandt Lastvagnar AB
juha.k@brandtlv.com
076-842 85 47

ERSÄTTARE
Theres Snäll
Borealis AB
theressnall@gmail.com
076-166 29 89

Urban Henriksson
IAC Group i Färgelanda AB
urban.henriksson@iacgroup.com
070-959 15 15

Mikael Reimer
Samhall AB
mikaelreimer@live.se
073-872 59 51

Nya avdelningsombud

Varje månad utses medlemmar till fackliga uppdrag inom IF Metall Bohuslän-Dal. Här är nya avdelningsombud från januari till april 2017.

NAMN

Carolina Olofsson
Dennis Lindström
Ulf Martinsson
Sturla Thordarson
Bo Svensson
Amir Keran
Susanne Matinlassi
Mimmi Jönsson
Billy Sidefalk

ARBETSPLATS

Panda Fyrverkerier AB
Bilab i Kungälv AB
Bilab i Kungälv AB
Bilab i Kungälv AB
Furmanite AB
Arvid Nilsson Sverige AB
Wipco AB
Lohann Nordic AB
Thore Berndtsson Båtbyggeri AB

Urban Henriksson – nyvald som ersättare i avdelningsstyrelsen

– Jag är intresserad av hur vi som organisation kan påverka både fackligt och politiskt

Grattis Urban! Hur känns det att bli invald som ersättare i avdelningsstyrelsen?

– Tack, det känns bara bra och det ska bli intressant att se hur styrelsen arbetar.

Är detta ditt första uppdrag i avdelningen?

– Nej, dels sitter jag med i avdelningens facklig-politiska kommitté och dels har jag tidigare varit revisor och suttit med i valberedningen men det här är helt nytt.

Vad ser du mest fram emot i ditt nya uppdrag?

– Jag ser fram emot att lära mig hur styrelsen arbetar. Självklart blir det mycket att lyssna och lära in nu i början.

Sen ser jag fram mot att kunna påverka och även vara med i beslutsprocesser, till exempel vilka motioner som avdelningen skickar till kongressen.

Vad brinner du för i det fackliga arbetet?

– Jag är nyfiken, det är min drivkraft. Sen är jag självklart också intresserad av politik och hur vi som organisation kan påverka och i förlängningen göra det bättre för oss IF Metallare.

Lycka till med det nya uppdraget!

Urban Henriksson är nyvald ersättare i styrelsen för IF Metall Bohuslän-Dal.

– Jag ser fram emot att lära mig hur styrelsen arbetar. I början blir det mycket lyssna och lära för min del, säger han.

I sommar kommer en av norra Bohusläns genom tiderna största arbetsplatser till liv igen. En arbetsplats som varit oerhört viktig för Uddevallas utveckling och som fortfarande sätter spår över generationer, som det pratas om med stolthet vid middagsbord hos far- och morföräldrar och som beskrivs med både glädje och sorg hos berättaren.

Varvet grundades 1946 av Gustav B Thorden och kom att sysselsätta cirka 25 000 personer allt som allt genom fyrtio års verksamhet. Det har räknats upp till 98 yrkesgrupper bland de kollektivanställda där historierna varierar om varvstiden.

Varvet – ett skådespel i sommar

– Det pratas om vilken fantastisk arbetsplats, kamratskap och sammanhållning som fanns. Men att hänga utanpå fartygssidor i 10 graders kyla eller brännande solsken och svetsa, det var tufft. Om du inte tillhörde rätt falang, eller råkade hamna i fel grupp, då kunde det bli riktigt jobbigt, säger Ulf Eriksson.

Varvet skildras i ett skådespel med

– Kamratskap ja, men tillhörde du inte rätt grupp kunde det bli jobbigt.

Ulf Eriksson

samma namn. Författarna till pjäsen, Evelina Ivarsson och hennes far Ulf Eriksson

har genom många intervjuer och timmar av research fått ta del av upplevelser och ma-

– Vi fick salttabletter och svagdricka för att vi inte skulle svimma

” Simone började 1981 som svetsare i Kasenhallen när hon var 18 år och var med till sista båten gick av stapelbådden. Svetsutbildningen fick hon på varvet tillsammans med 5-6 andra tjejer som där efter fortsatte jobba i samma lag. Simone berättar att det ofta var ett smutsigt jobb och att säkerhetstänket kanske inte alltid var det bästa.

– När vi låg längst inne i stängda skott blev vi alldeles svart i ansiktet när röken gick runt och förbi oss. Vi hade utsug, men det var ofta så trångt så vi låt bli att använda det och masker hade vi inte heller.

– Vi brukade bonka i väggarna till varann när vi tyckte det var dags med lite frisk luft och så gick vi ut och rökte. Helt befängt när man tänker på det, skrattar Simone.

– Jag var också med om en sommar när man delade ut salttabletter och svagdricka för att vi inte skulle svimma. I dag hade man

säkert avbrutit arbetet, men det var andra tider då.

Tio procent av de som jobbade på varvet var kvinnor och Simone berättar att även om det på många sätt var en väldigt hård och tuff miljö och då menar hon inte bara fysiskt så ställde man upp för varann och de flesta ville en väl.

– Jag glömmer aldrig när jag som nyutbildad skulle göra mitt första svetsarbete och tillsynsmannen kom med sin vita kråta. Det var vitt överallt och jag kände mig så förlöjlig, men för dem var det rutin och gubbarna som jobbade där fick inte såna ”brännskador” eftersom de övat mer. Då var det nån som gick förbi och sa ”hon har fått snöstorm, kom vi hjälper na”, skrattar Simone.

– Även om det var tungt, för varmt eller för kallt och ofta väldigt rå jargong, att kalla det hjärtligt kan jag inte för det var det inte,

Simone förestår sedan fem år tillbaka Folkets Hus i Uddevalla.

så lärde jag mig mycket inför framtiden. Tiden på varvet har helt klart danat mig och jag känner mig verkligen stolt över att ha jobbat där, avslutar hon.

VARV SPELET

IKKEN

SIMONE OLOFSSON MINNS SITT FÖRSTA SVETSARBETE. Läs intervjun med Simone på sidan bredvid.

UPPVÄXT MED VARVET. Läs intervjun med Per-Arne Andersson nederst på sidan.

www.varvsspelet.se

Varvet skildras i ett skådespel i sommar med premiär den 24 juli i Kynningsruds lokaler i Uddevalla.

Varvets tid infördes medbestämmandelagen, lagen om anställningsskydd, en arbetsmiljölag vård namnet utformades och mängder av andra lagar kom till, berättar Ulf Eriksson.

Pjäsen kommer att "gå av stapeln" i Kynningsruds lokaler i Uddevalla vilket också är den gamla maskinverkstaden på Varvet. I en skildring om arbetslivet och varvstiden får vi bland annat följa Axel som började arbeta där vid 14 års ålder.

Liv och villkor kommer att präglade betonggolven återigen och minnen kan säkert komma till liv när ridån för första akten hissas upp den 24 juli.

Anastasia Johansson, Stina Enarsson

terial. En guldera i Bohuslän.

- Från början jobbade man i konfirma-

tionskostym och utan skyddsutrustning.

Det var en livsfarlig arbetsplats. Men under

- När man utstår saker tillsammans uppstår stark sammanhållning

Per-Arne började i februari 1972.

Hans pappa var med från starten 1948. Tordén åkte runt i landet o letade yrkesfolk och Per-Arnes pappa var en i det gäng plåtslagare som värvades från Skåne.

- Jag är uppväxt med varvet kan man säga. Jag hade även en farbror som jobbade där, Enar i Valsen kallades han.

- Jag hade egentligen tänkt gå till sjöss, men omständigheter gjorde att det blev varvet istället. Att det blev på Maskinverkstan var ren slump. Jag valde mellan två jobb men det var snöövädret den dagen som avgjorde. Inomhusarbetet kändes mycket trevligare. Tolv år blev jag kvar där.

- Kom man rätt in i den gemenskap som rådde på varvet var det ett bra arbete men kom du fel, blev det inte roligt.

Precis som Simone beskriver han en grov, stor och tung arbetsplats med tuff jargong men med stark sammanhållning

som uppstår när man utstår saker tillsammans. Miljön är idag svår att efterlikna.

- Jag bär fortfarande med mig den stoltheten att ha byggt fartyg på Uddevallavarvet. I mitt nuvarande jobb på Preem har jag dessutom jobbat på fartyg som jag varit med att bygga. Det är en märklig känsla att gå ner i maskinrummet och se det jag varit med och byggt för så många år sedan, säger Per-Arne.

Med en så tung industri var man också utsatt för olyckor av olika slag. Men det fanns även osynliga faror, bland annat Asbest, som var ett fantastiskt värmeskydd. I dag vet vi de skadliga effekterna.

- Helt otroligt hur man bar sig åt, det kunde ligga tjocka lager med asbestdamm på ställningsplank som blåstes bort med tryckluft och rasade ner på de som stod och jobbade flera våningar ner. Men man visste inte bättre, konstaterar Per-Arne.

Per-Arne arbetar i dag på Preemraffet i Lysekil.

Det finns en historia, som företagsläkaren berättade, att den dag fartyget gick ut och man såg den försvinna genom Sunningesund, då blev man dålig, orken tog helt enkelt slut.

FRÅGA FACKET

Har du en fråga till Anneli?

E-postadressen är:
postbox.avd30@ifmetall.se.
Ange **Fråga Facket** som ämne.

– Du har rätt till tre perioder av föräldraledighet under ett år

Det har inkommit frågor om föräldraledighet. Vad gäller?

Rätten till föräldraledighet är lagreglerad och gäller alla i arbetslivet. Alltså, alla har rätt till att vara lediga med sina barn. Det som är viktigt att tänka på är att man skall meddela sin arbetsgivare två månader innan man skall ha ledigheten. Undantag kan finnas från regeln om något oförutsett händer.

Hur många gånger kan man begära föräldraledighet?

Lagen föreskriver en rätt till tre perioder under ett år. Här kan till exempel en dag i veckan under sex månader vara en period.

Vilken ersättning har man om man är föräldraledig?

Grund ersättningen är föräldrapenning som betalas av försäkringskassan. Den är lite under 80 procent av din lön i de flesta fall. Det är klokt att undersöka vilken ersättning du får innan du blir föräldraledig.

Bra information om detta finns på försäkringskassans hemsida. Om du sedan arbetar under IF Metalls kollektivavtal så

kan du ansöka om ytterligare 10 procent av din inkomst.

Hur fungerar det?

IF Metall har ställt krav om extra tillägg till medlemmarna när nya kollektivavtal förhandlats fram. Detta tillägg är sedan år 2014 en försäkringslösning som du ansöker om på AFA Försäkring (afaforsakring.se) och heter "Försäkring vi föräldraledighet". Du har rätt till tillägget om du varit anställd i ett år. Du kan också få tillgodoräkna dig tid som du varit anställd hos andra företag med kollektivavtal.

Hur länge kan jag ha det tillägget?

Du kan ha det i 60 dagar om du varit anställd i ett år. Om du har varit anställd i två år har du rätt till 180 dagar. Viktigt att tänka på att du endast kan få tillägget fram till dess att barnet är 18 månader.

Om jag vill veta mer?

Som alltid, prata med din fackliga representant på arbetsplatsen eller kontakta avdelningen.

Nya kollekt

IF Metall gick in i avtalsrörelsen med tre prioriterade krav. Efter hårda förhandlingar kom vi till slut överens med arbetsgivarna om nya kollektivavtal där samtliga av våra krav finns med.

Avtalsvärdet på 6,5 procent över tre år innehåller bland annat reallöneökning, avsättning till deltidspension och låglönesatsning.

På IF Metalls hemsida kan du läsa **AvtalsExtra 3** och prenumerera på avtalsnyheter.

Avtalsrörelsen

Tack vare er medlemmar har vi nu kunnat teckna treåriga avtal som förutom reallöneökningar och ökad avsättning till deltidspensionen även innehåller en historisk satsning på de lägst avlönande.

Vi hälsar nya ka

Sedan första februari i år har avdelningen anställt två personer.

Den förste som kom till oss är **Malin Edvardsson som ny ombudsmannaaspirant**. Malin arbetade tidigare på GKN Aerospace i Trollhättan och var fackligt aktiv på både företaget och i vår grannavdelning.

Anställningen som aspirant startade den 1 februari varar under ett år och syftet är att prova på arbetet som ombudsman.

I vintras nåddes vi av den glada nyheten att vår **administratör Camilla Ekerums** familj, från och med i sommar, kommer att växa med en liten ny medlem.

Detta innebär självklart att Camilla blir

ivavtal är tecknade

AVTAL 2017

IFMETALL

Avtals EXTRA

Nya kollektivavtal tecknade. Avtalsvärdet på 6,5 procent över tre år innehåller bland annat reallöneökning, avsättning till deltidspension och låglönesatsning.

APRIL 2017

3

UR AVTALSEXTRA 3

Löneökningar

Lönen i avtalen ökar i genomsnitt 2 procent varje år de närmaste tre åren. Löneökningarna sker den 1 april varje år.

Låglönesatsning för ökad jämställdhet

Där företagspottar används ska de lägsta lönerna för heltidsarbetande behandlas som om de vore 24 000 kronor i månaden. Det höjer pottens värde på arbetsplatsen.

På områden med branshpottar är dessa uträkningar redan gjorda och pottens lägsta värde anges i det centrala avtalet.

Fortsatt utbyggnad av deltidspension

Åter lyckades vi få till ökad avsättning till deltidspensionen, ett system som gör det ekonomiskt möjligt att gå ned i arbetstid i slutet av arbetslivet. Avsättningen ökar

med 0,2 procent från den 1 april 2017 och med ytterligare 0,3 procent från den 1 april 2019. Avsättningen hanteras av den förvaltare du valt för din avtalspension.

Ingen ökad makt för arbetsgivarna

De nya kollektivavtalen, som gäller till och med den 31 mars 2020, innehåller inte några av de mycket långtgående krav av försämringar som arbetsgivarna krävde. Deras hårda krav kring bland annat lördagsarbete, försämrade permissions- och semesterregler samt näst intill noll i löneökning lyckades facken avvärja.

är inte över

Avtalsrörelsen är inte över. Av 40 avtalsområden återstår fortfarande 27 att förhandla om när denna medlems-tidning når dig. Ett av dessa är Oljeraffinaderie-avtalet.

Avtal som löper ut den 31 maj 2017

BI Smidesavtalet	Nordic Sugar
Buteljglasindustrin	Oljeraffinaderier
Byggnadsämnesindustrin	Sinfavtalet
Glasindustrin	Stål- och metall blå avtalet
IMG-avtalet	Svemekavtalet

Avtal som löper ut den 30 juni 2017

Explosivämnesindustrin	Tvättindustri
------------------------	---------------

Avtal som löper ut den 30 september 2017

Samhallavtalet

mrater välkomna till vår arbetsplats

föräldraledig från semestern och framåt och vi skickar naturligtvis med alla lyckönskningar inför kommande sömnlösa nätter.

Inför Camillas ledighet beslutade avdelningen i vintras att nyanställa en administratör, både för att täcka upp för Camilla och inför framtida pensionsavgångar.

Valet föll på **vår tidigare aspirant Lars Svensson** som arbetade här under hela 2015 och från 2016 varit anställd på IAC i Färgelanda och där haft uppdrag som klubbordförande.

I vårt förra nummer av medlemstidningen som utkom i februari så hittar du namn, bild, kontaktuppgifter och ansvars-

områden till all personal utom Lars som du hittar här.

LARS SVENSSON
Växel/reception
Medlemsservice,
dagindelning 11-18,
företag I-O

lars.n.svenssonj@ifmetall.se
0522-65 66 44

Vi kan idag se att avdelningens aspirant-program varit lyckosamt och givit oss goda möjligheter till återväxt. Under 2016 anställdes vi **Carolín Österman som administratör på halvtid och a-kassehandläggare på halvtid**. Carolín hade då arbetat som aspirant i sex månader.

I december 2014 anställdes vi **Argjent Avollaj som ny ombudsman**.

Den anställning som skett utanför aspirantprogrammet är Pia Gustavsson som ny a-kassehandläggare på halvtid. Detta var en internanställning då Pia redan var anställd bokföringsadministratör och har kvar denna tjänst, också på halvtid.

I januari månad detta år befann jag mig på Runö Folkhögskola, samtidigt som Runös Vintervernis-sage pågick. Vernissagen är öppen för LO-medlemmar och därför tyckte jag det var roligt att titta runt lite extra noga.

Jag upptäckte då att Fredrik Wijk på Akzo Nobel i Stenungsund var en av utställarna. Han ställde ut exempel på sina fina silverarbeten som verkligen prydde sin plats bland all de andra fina konstverken.

DET ENA ledde till det andra och en av alla dessa regniga dagar i mitten av mars träffades jag och Fredrik över en kopp kaffe på ett av caféerna i Stenungsund, för att samtala om hans konstnärskap.

Kallar sig praktiker

Fredrik vill egentligen inte kalla sig konstnär utan han anser sig vara mer av en praktiker och jag frågar hur det egentligen kom sig att han började med silversmide.

– Jo, min syster är ju silversmed och en helg våren 2003 så hade vi en syskonträff då mina bröder och jag skulle få lite hjälp att göra någonting fint till våra fruar. Jag hade en idé om vad jag ville göra och det visade sig bli ganska fint.

Berätta om din idé och om vad det var du ville göra, Fredrik.

– Det var ganska lustigt faktiskt. En av mina bröder hade åkt till Åkersberga för att titta på en segelbåt som jag sedan köpte och det är den båten som jag sen haft som modell, som du rådde få se på Runö, som ligger alldeles nära Åkersberga!

Ja det var ju ett sammanträffande!

– Ja verkligen, båten har kommit hem igen kan man säga. Jag gör båten

Fredriks systems silversmedja ligger på Tjörn och heter Silverwijk, där även Fredriks smycken säljs.

– Den lilla krabban är ett hängsmycke men innebär en hel del pilljobb. Ögon, ben och klor ska lödas dit. Det är många små detaljer, berättar Fredrik Wijk.

Fredrik ville göra något fint till sin fru

bland annat i form av ett hängsmycke och det är väl den sak som jag säljer mest av, särskilt på träbåtsfestivalen och liknande går den jättebra.

Vad är det mer för saker du gör?

– Jag gör en liten krabba också. Det är också ett hängsmycke men innebär en hel del pilljobb. Det är flera moment med ögon, ben och klor som ska lödas dit, så det är mycket små detaljer på krabban.

Men hur går det till när du börjar göra ett smycke?

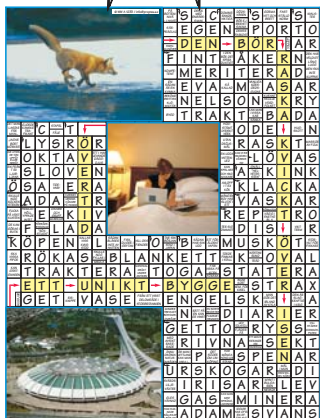
– Först gör jag en i papper för att få en uppfattning om hur det kan komma att se ut och sedan gör jag en modell i koppar. Jag börjar med att såga ut detaljerna och fila till dem. Därefter hamrar jag ut den buktade formen så att den blir som jag vill ha den. När jag väl fått till allt detta i kopparmodellen så försöker jag göra den i sterlingsilver 925. Siffran anger silverhalten i metallen i tusendelar, så det är alltså 92,5 procent silver och resten är koppar och andra metaller. Smycket får sedan vitkolas och poleras tills ytan blir godkänd av min fru.

Jag ber att få tacka så mycket för pratstunden, Fredrik! Och hälsa hem till far-san, min arbetskamrat i många år!

Bo Nordberg

Är man nyfiken på Fredrik Wijks silverarbeten så kan man bland annat finna dem på Stenungsbaden, Salt och Sill samt Bäckstens turistbyrå.

Här är rätta lösningen på korsordet i nummer 1/2017.

Lösningen finns också på vår
webb: www.ifmetall.se/avd30.
Vinnarna:

- 1:a Bo Olsson, Uddevalla
- 2:a Börje Andersson, Nösund
- 3:a Sven Svensson, Ljungkile

Jan-Olov Carlsson

Att läsa och låta sig överväldigas

Jag är på väg nedåt. 1 365 meter rakt ner i jorden. Till en mytomspunnen plats i vår moderna arbetarhistoria, gruvan i Kiruna. Nu ska staden flyttas. Åsikter går isär. Malmbytningen river upp, inte bara sår i jorden, utan också sår bland många som berörs och drabbas av gruvbrytning..

Inför besöket i gruvan läste jag Ann-Helén Laestadius Kirunabaserade roman Tio över

ett. En ungdomsbok som vunnit det fina Augustpriset.

Och jag blev fullständigt överväldigad av känslor när jag läste om Majas ångest och rädsla över de nattliga sprängningarna i berget under staden. Jag blev berörd av vardagen i Kiruna, av tonårstjejernas mesande, av ilskan över bolaget som river deras hus, av föräldraskapets ofullkomlighet.

Gråtklump i halsen och tårar

som rann. Det är märkligt hur man kan reagera. Antagligen förstärktes känslorna av den förestående resan till Kiruna. Men ändå. Fast det spelar ingen roll. Poängen är att någonting händer när man läser.

Det uppstår känslor, ibland fullständigt irrationella. Inte alltid.

Men när det händer är det bara att ge sig hän och låta sig överväldigas.

LÄS FÖR MIG PAPPA

Visste du att du som pappa har större påverkan på ditt barns språkutveckling än vad förskolepersonal och lärare har och att barns lust att läsa kommer långt före förmågan att kunna läsa själv?

Utifrån denna påverkan och vikten av en manlig förebild i barns liv driver ABF tillsammans med fackförbunden

projektet Läs för mig pappa.

Ett skattefritt stipendium ger ersättning vid bland annat en heldag med träff av författare och biblioteksbesök.

Du får också ett paket med böcker gratis efter avslutad träff.

För mer information kontakta närmaste ABF-avdelning eller IF Metall för information.

BALSAMKYCKLING MED ROSTAD BLOMKÅL

Hej alla matglada!
Här kommer ett enkelt recept som passar både till vardags och fest.

Till 4 personer behöver du:

700-800 g urbanad
kycklinglårfilé

2 vitlöksklyftor
Salt och svartpeppar
3 dl vispgrädde (matlagningsgrädde går också bra)
1 hönsbuljongtärning
1 msk torkad oregano
1 ½ msk röd balsamvinäger med låg syra helst Aceto balsamico di Modena

Till rostad blomkål behövs:
ett halvt stort blomkålshuvud
½ dl olivolja
3 skivade vitlöksklyftor, färsk oregano eller torkad
Salt och peppar

Salta och peppra kycklingen och stek på stark värme i smör till fin färg.

Under tiden kokar du samman i en kastrull: grädde,

vinäger (ta 1 msk till att börja med och smaka av), pressad vitlök, oregano och buljongtärning. Kolla kryddningen på såsen och tillsätt mer vinäger, salt och peppar om det behövs.

Lägg den stekta kycklingen i en ganska trång form med kant. Häll över såsen och kör i ugn ca 30 minuter i 175 grader.

BETTANS MATHÖRNA

Skär blomkålen i 1 ½ cm tjocka skivor rakt över och bred ut på ett ugnssäkert fat. Strö över vitlök och oregano och ringla över olivolja. Salta och peppra.

Kör i ugnen bredvid kycklingen 175 grader ca 30 minuter.

Servera med ris och sallad.

© WW 1455

STOPPAR NEDER- BÖRD GUNSTIG	BÖR MAN VÄL INTE SÄ DET HÖRS	KROPPS- LIGT OBEHAG	VÄLJER IBLAND RESAN- DE	LÄD- LIKNA- DE VÄSKA	EN DEL AV MOUNT EVEREST FINNER VI I...
↓	↓	↓	↓	↓	↓
SYN- VINKEL	KALLAS VISS ÅTER- STOD	KAN HITTAS I FISK	OMEN	TORDE BORT- SKÄMD OFTARE	VÅR TV- STAN- DARD
→	→	→	→	→	→
KAN DAM KALLAS I MADRID				OFFERT ÄR TER- RASSLIK- NANDE	"TIME- OUT" SLUM- RANDE
PORTU- GALS TOPP- DOMÄN		HÄRDVÄRA ETT FÅTAL KAN BILDA EN			STÅR I VÄXTEN KAN SKA- DAD FÅ
→		FÖR- PACK- NING, BL A		GREGISK BOKSTAY SMÅTT KUFISK	
BETSEL HAR SITT				BYGG- NADS- MATERIAL UTLÖPARE	FATTA ANRÖPA HÖGRE MAKTER
GREK. Ö I JO- NISKA HAVET	ARTEMIS I GREK. MYT. - I ROM...	GÖRS I SCHACK STÅD- REDSKAP		SER VI STUND- OM MÄNEN I	ALLTFÖR INTRES- SERAD I SAHARA
HAR NOG KRAFT I ARM	ÄR OFTAST AV TYP SLOJA		DEN BÄR BÄCK I VISS SKIDA		KAN ÄL- DERSTI- GEN BLI SUMPFIG
KEM- TECKEN FÖR KISEL		KRYGSET BLIR OM- SIDER TILL EN...		KAN ORSAKA RODNAD HAR SIN UDD	FÖGA HÄNDIGT LÄNGT LIDEN
EN TYP AV S K PASTA				HÄDE TANGO- KAVALJER SKYDD	EN ELD- FÄNGD DAM KUNGLIG
BRUKAR MAN NOG MED BOKSKÄMD	→	→	→	→	→
				SAMMAN- HÄLLAN- DE DEL	MYNNAR VID EGYPTENS STRÄNDER
GÖR MAN I BAGERI					TYG
→					SÄLVA SÄDAN MUSIK FINNS
EN MED FIN FÄLS	KAN MAN PÅ DET HALA HOVDJUR				SOM "LÄN- KARNA" DEN FLY- GER INTE
→				HJÄLTE- DÄD KAN FÄ- LE SES I	ENDAST
AREA KAN SES PÅ TEATER					↘
KAN HEKKE HETA				KAN BERO PÅ SINUIT CA 3,14	
→				GÖR MISS- TÄNK- SAM	
INGÅR I VISSA BRÖD	BLOMMA				VÖRDA- DES I FORNA EGYPTEN

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

PRISER: 1:a pris, 4 biobiljetter. 2:a pris, 2 biobiljetter och 3:e pris, 1 trisslott.

Skicka in ditt svar senast den **1 augusti 2017**

till IF Metall Bohuslän-Dal, Kanslibacken 9, 451 34 UDDEVALLA. Varken **avdelningsstyrelsen** eller **anställda** får delta i korsordstävlingen.

ETT SVEP RUNT KOMMUNERNA

Strömstad

Kunskap är styrka och det är oftast när man är medlem i om sina rättigheter och skyldigheter som man kan ställa krav på förbättring och utveckling. Avdelningen har besökt medlemmarna på sju företag i kommunen och erbjudit medlemsutbildning. Om du är intresserad att delta så kontakta din fackliga representant så hjälper vi till.

Kärnan i en fackförening, det är löftet till varandra om priset och villkoren för vårt arbete. Det är budskapet i den här A 4-sidan som finns på ifmetall.se

Tanum

Här har två nya kollektivavtal trätt i kraft det senaste året. Det måste finnas medlemmar på arbetsplatsen för att IF Metall ska kunna inleda förhandling om avtalsteckning. Det är lika viktigt att alla är medlemmar. Då blir vi starka och förhandlingarna går oftast fortare.

Sotenäs

IF Metall har 88 medlemmar i kommunen som arbetar under ett kollektivavtal. Dessa har rätt till föräldratillägget som vi skriver om i "Fråga facket" i detta nummer. Det har du också så länge ditt företag har kollektivavtal.

398

Det är den nya siffran som avser antal medlemmar i IF Metall vid Preemraff.

Lysekil

Preemraff ökar bemanningen och det märks på medlemsantalet. Från mars 2016 tills mars 2017 har de ökat från 366 medlemmar till 398. Då alla anställda är medlemmar så är klubben en stor del i avdelningens allt högre organisationsgrad.

Dals Ed

R.B.G. Bilars AB har bytt ägare och organisationsnummer och i samband med detta tecknat nytt kollektivavtal. Vill du anlita företaget så vet du att det råder sjista villkor på arbetsplatsen.

Färgelanda

På IAC har det skett förändringar i klubben. Lars Svensson som varit klubbordförande sedan årsmötet 2016 har gått vidare till anställning som administratör på avdelningen. Urban Henriks-son (bilden) tidigare klubbordförande har återkommit till posten.

Munkedal

I mars månad uppmärksammade tidningen Bohuslän-ningen att processtekniska gymnasiet har dubbelt så många ansökningar nu till hösten jämfört med 2016. Detta är viktigt då industrin befinner sig både i en högkonjunktur och att pensionsavgångarna är många.

Uddevalle

Fyrstads Garageportar AB har nu tecknat kollektivavtal med IF Metall. Vi välkomnar framtida medlemmar på arbetsplatsen.

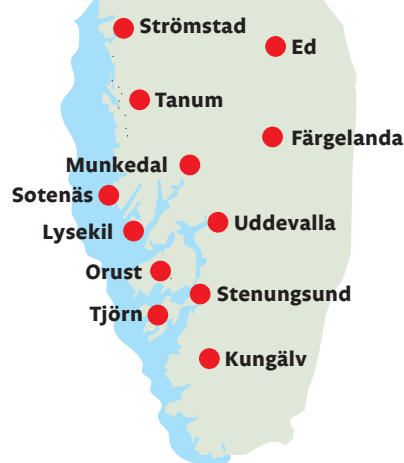
Från den 30 juni till 10 augusti i Folkets Hus har du möjlighet att besöka utställningen Varvsbilder som handlar om Uddevallavarvet. Ett 70-tal fotografier finns bland annat att beskåda.

Stenungsund

På Perstorp Oxo valdes Gerry Ackert till ny klubbordförande på årsmötet i februari. Gerry var innan valet ledamot i styrelsen och skyddsombud på arbetsplatsen. Den 27 februari anordnade klubben på Borealis ett seminarium där industrins framtid och utmaningar diskuterades av bland andra Anders Ferbe, förbundsordförande för IF Metall, Anders Fröberg, ordförande för arbetsgivarorganisationen IKEM samt politiker från olika partier.

Tjörn

Den 21 mars deltog avdelningen på ett medlemsmöte anordnat av klubben på Swe-de Ship Marine. Frågor som diskuterades var bland annat avtalsrörelsen och vikten av ett lokalt lönesystem. För att nå långt i förhandlingar krävs ofta en hög organisationsgrad. Har du någon arbetskamrat som ännu inte är

IF METALL BOHUSLÄN-DAL

har medlemmar på arbetsplatser i dessa 12 kommuner. Totalt rör det sig om cirka 5 500 aktiva (yrkesverksamma och arbetslösa) och ungefär 1 500 pensionärer.

På den här sidan gör vi ett svep runt kommunerna för att ge en bild av vad som händer inom IF Metalls olika områden.

medlem? Ställ gärna frågan, vill du gå med och tillsammans göra oss starkare?

Orust

I skrivande stund har två arbetsmiljöbesök genomförts i kommunen. Våra regionala skyddsombud som genomför dessa är ofta avgörande för medlemmarnas hälsa och säkerhet.

Vill du bli skyddsombud på din arbetsplats? Kontakta

din klubb eller avdelningen så får du veta mer om uppdraget och vilken utbildning du kan få.

Kungälv

Företaget Lohmann Nordic AB flyttade vid årsskiftet från vår grannavdelning i Lilla Edet till Kungälv. Möte hölls i februari och där hälsades de tio medlemmarna och arbetsgivaren välkomna till Bohuslän-Dal.

Tryckt hos PR-Offset, Mölndal, på papper från Munkedal.